

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(МНАУ)

Код за ЄДРПОУ 00497213

НАКАЗ

26 грудня 2022

м. Миколаїв

№ 99-А1

**Про посилення протипожежного
та техногенного захисту об'єктів
університету, забезпечення безпеки
життедіяльності учасників освітнього
процесу під час зимових канікул**

На виконання листа Міністерства освіти і науки України від 15.12.2022 року №1/15411 «Про організацію та проведення заходів з питань безпеки життедіяльності учасників освітнього процесу на час зимових канікул», з урахуванням відкритої широкомасштабної збройної агресії російської федерації, та з метою посилення контролю за збереженням життя й здоров'я здобувачів вищої освіти, попередження виникнення надзвичайних ситуацій в університеті, безпечної організації проведення зимових канікул,

НАКАЗУЮ:

1. Постійно діючій комісії з контролю за станом будівель та споруд сумісно з відповідальними за протипожежний стан будівель, в термін до 28.12.2022 року провести перевірку протипожежного та технічного стану будівель університету, побутових, складських приміщень, майстерень, горищ, підвалів та територій, вжити невідкладних заходів для усунення виявлених недоліків. За результатами перевірки скласти відповідні акти.
2. До 28.12.2022 року деканам факультетів, завідувачам кафедр вжити дієвих заходів щодо збереження життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, а саме - провести інструктажі з безпеки життедіяльності під час зимових канікул в умовах воєнного стану, з реєстрацією у відповідних журналах, з використанням інструкцій, наведених у додатках 1-7 до цього наказу, за темами:
  - дій, у разі оголошення про загрозу виникнення надзвичайної ситуації, у тому числі сигналу «Повітряна тривога»;
  - про дотримання правил пожежної та техногенної безпеки;
  - про дотримання правил електробезпеки;
  - про дотримання правил безпеки дорожнього руху;
  - про користування громадським транспортом;
  - про небезпеку перебування біля річок і водоймищ, що вкриті кригою, про заборону використання пріотехніки тощо;
  - щодо поведінки в умовах низьких температур, попередження випадків переохолоджень та обморожень, порядку надання домедичної допомоги постраждалим внаслідок нещасних випадків;
  - про порядок дій здобувачів вищої освіти при захворюванні на COVID-19 та з питань профілактики інших захворювань.
3. Деканам факультетів, керівникам структурних підрозділів про всі випадки надзвичайних ситуацій, травматизму або захворювання на COVID-19 здобувачів вищої освіти, викладачів

та працівників, під час зимових канікул, новорічних і різдвяних свят, інформувати керівництво університету поданням службової записки встановленого зразку.

4. Комендантом навчальних корпусів та гуртожитків під час зимових канікул в умовах воєнного стану:

- контролювати безумовне дотримування режиму коменданської години;
- не допускати використання легкозаймистих прикрас, несправних освітлювальних гірлянд, що можуть спровокувати загоряння;
- категорично заборонити використання феєрверків, петард, інших піroteхнічних виробів;
- перевірити знання інструкції з пожежної безпеки у працівників охорони та чергових служб з питань додержання протипожежного режиму, огляду територій і приміщень, порядку зняття електромережі та дій у разі виникнення пожежі.

5. Особам, відповідальним за протипожежний стан об'єктів університету перевірити наявність планів евакуації з позначенням маршрутів евакуації, місць розташування первинних засобів пожежогасіння.

6. Інженеру з охорони праці Степіній О.В. розмістити наказ на інформаційному сайті Миколаївського національного аграрного університету.

7. Контроль за виконання наказу покладається на першого проректора Бабенка Д.В.

Ректор

В'ячеслав ШЕБАНІН

Погоджено:

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО

Проректорка з науково-педагогічної і
виховної роботи та підвищення
кваліфікації

Проректорка з АГР

Декан ФППК

Головна бухгалтерка

Заступник декана ФППК

Завідувачка НДВ

Начальник юридичного відділу

Проект наказу вносить
Інженер з охорони праці

Наталія ШАРАТА

Людмила ПОБЕРЕЖЕЦЬ

Віталій КУЗЬОМА

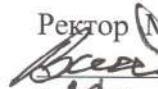
Тамара ГАЛКІНА

Олександр БІЛЧЕНКО

Наталя ПОТРИВАЄВА

Віталій СОКОЛИК

Олена СТЕПІНА

ЗАТВЕРДЖОЮ
Ректор Миколаївського НАУ

В'ячеслав ШЕБАНІН
«26» 12 2022 р.

ІНСТРУКЦІЯ
щодо дій при сигналі «Повітряна тривога»

Щоб почути сигнал «Повітряна тривога»:

Підписатися на офіційні джерела інформації:

- голови обласної військової адміністрації Віталія Кіма (<https://t.me/mykolaivskaODA>);
- Миколаївської міської ради (<https://t.me/mykolaivrada>).

Встановити на телефоні застосунок "Повітряна тривога".

Сигнал передається також через систему оповіщення, регіональне радіо та телебачення.

Якщо почули сирени, перебуваючи вдома:

1. Ввімкнути телевізор чи радіоприймач і уважно прослухати інформацію про характер тривоги;
2. За можливості попередити сусідів і одиноких людей, що мешкають поруч;
3. Швидко одягнутися та одягнути дітей, перевірити наявність пришитих з внутрішньої сторони одягу у дітей дошкільного віку нашивок, на яких зазначено: прізвище, ім'я, по батькові, адреса, вік, номери телефонів батьків;
4. Закрити вікна, вимкнути усі електричні та нагрівальні прилади, перекрити газ, загасити печі, вимкнути світло (автоматичну коробку, рубильник тощо);
5. Взяти «тривожну валізу» (індивідуальні засоби захисту, запас продуктів і води, особисті документи, кишеньковий ліхтар) та найкоротшим шляхом прямувати до найближчої захисної споруди чи укриття.

У разі відсутності в радіусі 500 м від вашого будинку захисної споруди використовуйте для укриття підвалльне приміщення під будинком.

Якщо ви не почули сигнал та у вас немає можливості швидко перейти у сховище, перейдіть до більш безпечного місця в квартирі: подалі від вікон, у коридор — під несучі стіні, або ванну (але закрійте рушником дзеркало).

Якщо почули сирени, перебуваючи в університеті:

1. Виконати заходи, передбачені на цей випадок Планом, діяти за вказівками керівництва;
2. Швидко, без паніки зайняти місце у захисній споруді (сховищі, підвалльному приміщенні) та виконувати вимоги коменданта.

Перебуваючи у громадському місці, потрібно вислухати вказівки адміністрації громадського місця та діяти відповідно до них (йти в зазначені сховища або укриття).

Ні в якому разі не можна після сигналу «Повітряна тривога» залишатися в будинках, особливо на верхніх поверхах.

У хвилини небезпеки кожному необхідно мобілізувати себе, бути зосередженим та уважним, діяти максимально швидко.

Після завершення небезпеки штаб дає команду про відміну повітряної тривоги, після неї можна виходити з укриття та повернутися до звичних справ.

Інженер з охорони праці

О.В. Степіна

ЗАТВЕРДЖОЮ

Ректор Миколаївського НАУ

В'ячеслав ШЕБАНІН

« 26 » 12 2022 р.

ІНСТРУКЦІЯ
з безпеки на льоду

1. Знайдіть для початку стежку або сліди на льоду. Якщо їх немає, позначте з берега маршрут свого руху.
2. Подивітесь заздалегідь, чи немає підозрілих місць:
  - лід може бути неміцним біля стоку води ;
  - тонкий або крихкий лід поблизу кущів, очерету, під кучугурами, у місцях, де водорості замерзли у лід;
  - обминайте ділянки, покриті товстим прошарком снігу - під снігом лід завжди тонший;
  - тонкий лід і там, де б'ють ключі, де швидкий плин або струмок впадає в річку;
  - особливо обережно спускайтесь з берега: лід може нещільно з'єднуватися із сушою, можливі тріщини, під льодом може бути повітря.
3. Візьміть з собою палицю для того, щоб перевіряти міцність льоду. Якщо після першого удару палицею на ньому з'являється вода, лід пробивається, негайно повертайтесь на те місце, звідки ви прийшли. Причому перші кроки треба робити, не відриваючи підошви від льоду.
4. Ні в якому разі не перевіряйте міцність льоду ударом ноги.
5. Пошукайте, чи немає вже прокладеної лижні, якщо ви на лижах. Якщо немає і вам треба її прокладати, кріплення лиж відстебніть (щоб, у крайньому випадку, швидко від них позбутися), палиці тримайте в руках, але петлі лижних палиць не накидайте на кисті рук. Рюкзак повісьте лише на одне плече, а краще волочіть на мотузці на 2-3 метра позаду. Якщо ви йдете групою, відстань між лижниками (та й пішоходами) не скорочуйте менше, ніж на 5 метрів.
6. Щоб виміряти товщину льоду, пробийте лунки по різні боки переправи, (рекомендується відстань між ними 5метрів) і проміряйте їх. Майте на увазі, що лід складається з двох прошарків - верхнього (калатуного) і нижнього (прозорого і міцного). Виміряти точну товщину, можна лише знявши спочатку верхній (калатуний) прошарок від снігового, зовсім уже неміцного льоду.
7. Безпечним вважається лід: для одного пішоходу - лід зеленуватого відтінку, товщиною не менше 7 сантиметрів; для обладнання ковзанки - не менше 10-12 сантиметрів (масове катання - 25 сантиметрів);
Масова переправа пішки може бути організована при товщині льоду не менше, ніж 15 сантиметрів.
8. Катайтесь на ковзанах лише у перевірених та обладнаних місцях.
Якщо лід почав тріщати та з'явилися характерні тріщини-негайно повертайтесь. Не біжіть, а відходьте повільно, не відриваючи ступні ніг від льоду.
9. Твердо засвойте, що зимова підлідна ловля риби потребує особливо суворого дотримання правил поводження:
  - не пробивайте поруч багато лунок;
  - не збирайтесь великими групами на одному місці;
  - не пробивайте лунки на переправах;
  - не ловіть рибу поблизу вимоїн та занадто далеко від берега, яке б клювання там не було;
  - завжди майте під рукою міцну мотузку 12-15 метрів;
  - тримайте поруч з лункою дошку або велику гілку.

Інженер з охорони праці

О.В. Степіна

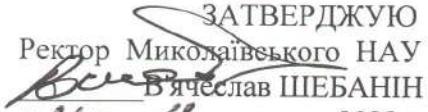
ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Миколаївського НАУ
Б.Чеслав ШЕБАНІН
«26» 12 2022 р.

ІНСТРУКЦІЯ
щодо дій, в разі потрапляння під лід

1. Широко розкиньте руки по крайкам льодового пролому та утримуйтесь від занурення з головою. Дійте рішуче і не лякайтесь: тисячі людей провалювалися до вас і врятувалися. Намагайтесь не обламувати крайку льоду, без різких рухів вибирайтесь на лід, наповзаючи грудьми і по черзі витягаючи на поверхню ноги. Головне - пристосовувати своє тіло для того, щоб воно займало найбільшу площину опори.
2. Вибралившись із льодового пролому, відкотіться, а потім повзіть в той бік, звідки ви прийшли і де міцність льоду, таким чином, перевірена. Незважаючи на те, що вогкість і холод штовхають вас побігти і зігрітися, будьте обережні до самого берега, а там не зупиняйтесь, поки не опинитеся в теплі.
3. Якщо на ваших очах на льоду провалилася людина, негайно сповістіть, що йдете на допомогу. Підкладіть під себе лижі, дошку, фанеру (це збільшить площину опори) і повзіть на них. Наблизайтесь до ополонки тільки повзком, широко розкидаючи при цьому руки. До самого краю ополонки не підповзайте, інакше у воді опиняться вже двоє. Ремені, шарфи, дошка, жердина, санки або лижі допоможуть врятувати людину. Кидати зв'язані ремені, шарфи або дошки треба за 3-4 метра.
Якщо ви не один, тоді уявивши один одного за ноги, лягайте на лід ланцюжком і рухайтесь до пролому., Дійте рішуче і швидко - постраждалий швидко мерзне в крижаній воді, мокрий одяг тягне його донизу.
4. Подавши постраждалому підручний засіб порятунку, витягайте його на лід і повзіть з небезпечної зони. Потім укрийте його від вітру і якнайшвидше доставте в тепле місце, розітріть, переодягніть в сухий одяг і напоїть чаєм.

Інженер з охорони праці

О.В. Степіна

ЗАТВЕРДЖОЮ
Ректор Миколаївського НАУ

Вячеслав ШЕБАНІН
«26» 12 2022 р.

ІНСТРУКЦІЯ
щодо дій, при переохолодженні тіла

Гіпотермія – загроза здоров'ю і життю

Гіпотермія - переохолодження тіла, яке виникає, коли організм не в змозі компенсувати втрату тепла. Температура тіла падає нижче 35 °C

Виникає серцева аритмія, що може привести до зупинки серця

До груп ризику належать :

- Особи, які багато часу перебувають на холоді
- Люди похилого віку
- Маленькі діти
- Особи, що мають проблеми зі здоров'ям
- Особи, які колись перебували в стані гіпотермії
- Особи з захворюванням серця або у яких може виникати порушення кровообігу

Профілактика

Щоб уникнути гіпотермії:

- Закривайте найбільш схильні до відмороження ділянки тіла - пальці рук і ніг
- Вживайте більше теплої рідини, що сприяє кращій терморегуляції організму
- Якщо немає гарячої, пийте побільше простої води
- Уникайте вживання напоїв, які містять алкоголь і кофеїн
- При появі остуди негайно шукайте затишне місце, де можна зігрітися
- Якщо одяг промок на холоді, швидше переодягніться в сухий

Допомога

- Якщо є ознаки гіпотермії, зігрійте постраждалого, загорнувши його в ковдри або сухий одяг
- Викличте швидку допомогу чи службу порятунку за тел. 101
- Не намагайтесь зігріти тіло дуже швидко, не занурюйте його в теплу воду. Швидке обігрівання може викликати серцеві проблеми
- За наявності, прикладіть до тіла теплий предмет (гарячу грілку, пляшки з теплою водою)
Дайте тепле пиття, якщо постраждалий при свідомості

Ознаки і симптоми

- Тремтіння і остуда, оніміння, втрата координації рухів
- Незвична манера поведінки
Температура тіла нижче 35

Інженер з охорони праці

О.В. Степіна

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Ректор Миколаївського НАУ
 В'ячеслав ШЕБАНІН
 «26» 12 2022 р.

ІНСТРУКЦІЯ
щодо дій, при ожеледиці

Перед виходом із будинку

Пам'ятайте, що кращими для пересування на льоду є підошви з мікропористої чи іншої м'якої основи та без великих каблуків.

Людям похилого віку краще в «слизькі дні» взагалі не виходити з будинку. Але якщо потреба змусила, не соромтеся взяти палицю з гумовим наконечником або з шипом. Якщо у вас з собою торба, то вона повинна бути тільки такою, що можна носити через плече. Пам'ятайте, що дві третини травм люди старші 60 років одержують при падінні. Прогулянки вагітних жінок в ожеледицю без супровождження - небезпечні для здоров'я. Не виходьте без потреби на вулицю, якщо ви слабкі та неспритні. Зачекайте поки не приберуть сніг і не розкидають пісок на обмерзлий тротуар.

Як можна зменшити ризик травм у ожеледицю

Будьте готові до того, що під час ходьби в умовах ожеледиці можливе падіння.

Ходіть не поспішаючи, ноги злегка розслабте в колінах, а ступайте на всю підошву. Руки повинні бути не зайняті торбами. Пам'ятайте, що поспіх збільшує небезпеку, тому виходьте з будинку не поспішаючи.

При втраті рівноваги - швидко присядьте, це найбільш реальний шанс утриматися на ногах.

Падайте в ожеледицю з мінімальним збитком для свого здоров'я. Відразу присядьте, щоб знизити висоту. У момент падіння стисніться, напруйте м'язи, а доторкнувшись до землі, обов'язково перекотіться - удар, спрямований на вас, розтягнеться і витратить свою силу при обертанні.

Не тримайте руки в кишенях - це збільшує можливість не тільки падіння, але і більш важких травм, особливо переломів.

Обходьте металеві кришки люків. Як правило, вони покриті льодом. Крім того, вони можуть бути погано закріплені і перевернутися, що додає травмувань.

Не прогулюйтесь з самого краю проїждjoї частини дороги. Це небезпечно.

Не перебігайте проїждjу частину дороги під час снігопаду та у ожеледицю. Пам'ятайте, що у ожеледицю значно збільшується гальмовий шлях машини і падіння перед автомобілем, що рухається, приводить як мінімум до калітв, а можливо і до загибелі.

У стані сп'яніння травми частіше всього важкі, всупереч переконанню, що п'яний падає завжди вдало. У стані сп'яніння люди не так чутливі до болю і при наявності травми своєчасно не звертаються до лікаря, що завдає згодом додаткові проблеми та неприємності.

Якщо ви впали і через деякий час відчули біль в голові, нудоту, біль в суглобах, утворилися пухлини - терміново зверніться до лікаря в травмпункт, інакше можуть виникнути ускладнення з поганими наслідками.

Тримайтесь подалі від будинків - близче до середини тротуару. Взимку, особливо в містах, дуже великую небезпеку являють собою бурульки. Найбільшу небезпеку бурульки становлять у період танення льоду та снігу

Інженер з охорони праці

O.B. Степіна

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Ректор Миколаївського НАУ
 В'ячеслав ШЕБАНІН
 «26» 12 2022 р.

ІНСТРУКЦІЯ

шодо дій при відмороженні

Зима – дуже підступний час року. До найбільш розповсюджених і важких випадків по своїх наслідках відносяться відмороження. Основною причиною ушкодження тканин є стійкі зміни в кровоносних судинах, викликані їх тривалим спазмом, що являє собою захисну реакцію організму на переохолодження. Відмороження може відбутися не тільки в морозну погоду, але і при температурі, близької до нульової. Для цього досить збігу таких факторів, як вологе повітря, низька температура і холодний вітер. відмороженню сприяють носіння тісного взуття що затруднює кровообіг одягу, взуття і рукавичок, а також ослаблення організму в результаті хвороби, крововтрати, стан сп'яніння.

При тривалому перебуванні людей (особливо незагартованих і чуттєвих до холоду) у таких умовах механізми природної саморегуляції організму утрачають свою здатність підтримувати нормальну температуру периферичних ділянок тіла. У них поступово сповільнюється, а потім припиняється кровообіг. Настає момент, коли організм уже не може протистояти впливу холоду і в тканинах відбуваються глибокі зміни, що ведуть до загибелі (омертвінню) кліток. Ознакою небезпеки стану здоров'я

Відмороженню найчастіше піддаються пальці рук і ніг, вуха, ніс і щоки. По характері поразки розрізняють 4 ступеня відмороження. Перша, найбільш легка, характеризується тим, що після зігрівання на ураженій ділянці розвивається набряк, шкіра стає синюшною. При другий, більш тяжкого ступеня відмороження, на шкірі з'являються міхури, наповнені прозорою рідиною. Третій ступінь – важка: міхури, що утворилися на шкірі, містять кров'янисту рідину, а через кілька діб на уражених місцях виникає некроз (омертвіння). При четвертої, юдей важкого ступеня ураження не тільки шкіра, але промерзають і м'які тканини і навіть кістки.

Ступінь і вага відмороження залежать від тривалості впливу факторів, що ушкоджують. Тому постраждалого потрібно якомога швидше зігріти, помістити в тепле приміщення, напоїти гарячим чаєм чи кавою, дорослому дати небагато алкоголю. При відмороженні 2-4-й ступеня потерпілого треба негайно тепло укутати і відправити в лікувальне заклад. Запізніле звертання до лікаря, особливо при важкому відмороженні, чревате дуже небезпечними наслідками, аж до ампутації відморожених ділянок.

При більш легких ступенях відмороження до відправлення потерпілого в лікувальний заклад до прибуття лікаря відморожену кінцівку варто занурити в теплу воду (до відмороженої ділянки прикласти теплий водяний компрес) і дуже обережно розтерти відморожену ділянку до почервоніння шкіри і відновлення її чутливості, після чого накласти асептичну пов'язку. Вода повинна бути не гарячою, а ледве теплої чи кімнатної температури.

Ні в якому разі не можна занурювати відморожену кінцівку в холодну воду: це може привести до подальшого інтенсивного охолодження і лише погіршити становище. Не можна також розтирати відморожену частину тіла снігом. Сніг складається з кристаликів льоду з дуже гострими краями, що можуть сильно зашкодити шкіру при розтиранні. Вовняну тканину при розтиранні теж краще не застосовувати: вовна здирає шкіру, викликає роздратування й утворює садна. Згодом це може привести до синців, екземи, інфекції.

Підлеглі відмороженню ділянки тіла особливо чуттєві до холоду, тому надалі їх потрібно ретельно оберігати від впливу. Велике значення в профілактиці відмороження має вироблення стійкості до холоду шляхом загартування організму. У людей звичних до холоду, тепло в організмі утворюється більш інтенсивно. Це забезпечує краще кровопостачання шкіри і підвищує стійкість організму до переохолодження. Одним із способів захисту від відмороження є лазня. Гаряча пара і наступне занурення в холодну воду, обтирання снігом роблять організм невразливим для витівок матінки – зими. Щоб уникнути відмороження, необхідно в холодну, морозну погоду надягати теплий одяг, правильно підібране утеплене, непромокальне взуття, а в сильний мороз – валинки або теплі черевики на 1-2 розміри більше з товстими носками.

Інженер з охорони праці

О.В. Степіна